

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Economie

Varianta 5

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÊTEL **(30 punct)**

A. Îrja a vizsgalapra az összes alábbi állítást helyesen kiegészítő válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van!

1. Egy cég profitjának módosulása:

- a. az előállított árumennyiséggel és a teljes árbevétellel ellentétes irányú
- b. a felhasznált tőke forgási sebességével egyenesen arányos
- c. a felhasznált tőke forgási sebességével azonos irányú
- d. a cég globális termelékenységével fordítottan arányos **3 pont**

2. Az összhasznosság akkor maximális, amikor a határhasznosság:

- a. nulla
- b. maximális
- c. negatív
- d. állandó **3 pont**

3. Amikor a munka átlagtermelékenysége egyenlő a munka határtermelékenységével, akkor a munka átlagtermelékenysége:

- a. nulla
- b. minimális
- c. maximális
- d. növekvő **3 pont**

4. Egy ésszerű fogyasztó a rendelkezésére álló jövedelem elköltésekor akkor éri el a maximális elégedettséget, ha

- a. olyan gazdasági javakat árul, amelyek maximális határhasznosságot biztosítanak
- b. olyan javakat szerez be, amelyek maximális összhasznosságot biztosítanak számára
- c. a gazdasági javak piacáról a legdrágább javakat vásárolja meg
- d. a lehető legtöbb olcsó terméket választja, akkor is, ha azok hasznosak **3 pont**

5. Az elfogyasztott műszaki tőke értéke:

- a. egyenlő a termelés során elfogyasztott nyersanyagok értékével
- b. magába foglalja a felhasznált állótőke értékét és a forgótőkefogyasztást
- c. egyenlő az állótőke-javak beszerzési értékével
- d. magába foglalja az állótőke amortizációját és a felhasznált forgótőke értékét **3 pont**

6. Amikor a globális változó költség kevésbé növekszik, mint az árutermelés, az:

- a. átlagos állandó költség csökken, az átlagos változó költség és az átlagos összköltség növekszik
- b. átlagos változó költség csökken, az átlagos állandó költség és az átlagos összköltség növekszik
- c. átlagos változó költség és az átlagos állandó költség csökken, az átlagos összköltség növekszik
- d. az átlagos változó költség, az átlagos állandó költség és az átlagos összköltség is csökken **3 pont**

B. Îrja a vizsgalapra az alábbi állítások sorszámát, majd minden sorszám mellé egy I betűt, ha az állítást igaznak véli, vagy egy H betűt, ha az állítást hamisnak találja!

1. Ha X és Y kiegészítő javak, akkor az X jószág árának növekedése az Y jószág keresletének csökkenéséhez vezet.
2. Egy vállalat esetében a felhasznált műszaki tőke értéke egyenlő az elfogyasztott tőke értékével, úgy, hogy az állótőke használati időtartama 2 év.
3. Ahhoz, hogy egy termelési tényezőnek egy másikkal való helyettesítése hatékony legyen, a helyettesítési határrátának egynél kisebbnek kell lennie.
4. Egy áru kínálatáról tudjuk, hogy nem változik. Ez a kínálat minél rugalmasabb, a kereslet növekedésének következtében annál kevésbé növekszik az egyensúlyi mennyiség és annál erőteljesebben növekszik az egyensúlyi ár.

5. A kartell, mint a piaci verseny egyik formája, a monopolisztikus piacra jellemző.
6. Ha az erőforrások nem lennének végesek, a használdozat a végtelenbe tartana. **12 pont**

II. TÉTEL (40 pont)

A. Írja át a vizsgalapra az alábbi táblázatot, amely a pénzpiacon tevékenykedő gazdasági szereplők helyzetét mutatja be!

Gazdasági szereplő	Hitel (p.e.)	i' (%)*	Fizetett kamat (p.e.)	Visszafizetett összeg (p.e.)
X	10.000	10		
Y	10.000	10		
Z	10.000	10		

* az i' azt a kamatlábat jelöli, amely a hitelek keresletének és kínálatának az ügyletek legnagyobb értékű kiegyenlítését biztosította

a) Egészítse ki az adott táblázatot, feltüntetve a számítások során felhasznált képleteket is, tudva, hogy a gazdasági szereplők a hitelek különbözőképpen törlesztik:

- X a hitelt 1 évre kérte és egyenlő fél éves részletekben fizeti vissza, a megfelelő kamattal együtt;
- Y a hitelt 1 évre kérte és egyben fizeti vissza, a megfelelő kamattal együtt, az év végén;
- Z a hitelt 2 évre kérte és egyben fizeti vissza, a megfelelő kamattal együtt, a hitelezési időszak végén;

b) Tudva, hogy a gazdasági szereplők felvehették az igényelt hiteleket, állapítsa meg, mekkora volt a pénzpiacon az egyensúlyi ár és az egyensúlyi mennyiség a hitelszerződések megkötésekor!

16 pont

B. Egy kötvény a T_0 évben 1200 p.e. értékű jövedelmet biztosít, amikor a kamatláb 5%. Ha a pénzpiaci kamatláb 20%-kal növekszik, a kötvény árfolyama a másodlagos pénzpiacon 20.000 p.e.-re csökken. Állapítsa meg:

- mekkora jövedelmet biztosít a kötvény T_1 -ben;
- a kötvény piaci árát T_1 -ben!

6 pont

C. Számítsa ki az alábbi feladatokban megnevezett gazdasági mutatókat, feltüntetve a számítás során felhasznált képleteket és tisztázva a jelöléseket!

1. Tudva, hogy a bank a betéteseknek 10%-os éves kamatot fizet, az adósoknak pedig 13%-os kamatot számol fel, a betétek értéke pedig 100 mil. p.e. és egyenlő hitelek értékével, számítsa ki a bank nyereségét!
2. Egy év folyamán az átlagos nominálbér 30%-kal növekedett, az árak indexe pedig 130% volt. Határozza meg a reálbér indexét!
3. Tudva, hogy egy cég 10 egységet termel egy jószágból 100 p.e. változó költséggel, számítsa ki az egységnyi változó költséget!

18 pont

III. TÉTEL (20 pont)

Oldja meg az összes alábbi feladatot!

1. Adott a következő szöveg: *Hogy maximizálhassa profitját, bármely termelő gazdasági szereplőnek, mint egy cég vállalkozójának, azonosítania és alkalmaznia kell a gazdasági hatékonyság növelésére legalkalmasabb módszereket. A termelő számára a jövedelmezőségi ráta a gazdasági elégedettség egyik formája.*

a) Fogalmazza meg a szöveg központi gondolatát!

b) Soroljon fel négy gazdasági fogalmat, amely megjelenik az adott szövegben!

c) Említse meg a b) pontban felsorolt gazdasági fogalmak közül bármely kettőnek egy-egy jellemzőjét!

12 pont

2. Tudva, hogy egy piacon bekövetkező változások hatást gyakorolnak az összes piacra, amelyekkel kapcsolatban áll, állapítsa meg, hogy a végtermékek előállításához szükséges nyersanyagokat forgalmazó cégek számának növekedése hogyan befolyásolja a végtermékek keresletét és a végtermékek árát!

8 pont